

Německé tanky místo ruských

České ministerstvo obrany plánuje koupit do roku 2025 desítky nových tanků. Volba zřejmě padne na německé leopardy, oblíbené u řady evropských armád.

UDÁLOSTI

str. 3

Rizikový podnik olympiáda

Jak Rio de Janeiro zvládne sportovní svátek organizačně a jak vysoké nakonec budou náklady, ptají se nejen Brazilci.

TÉMA

str. 10–11

➔ CZK/EUR • 27,030 / 0,000 Kč ➔ CZK/USD • 24,147 / +0,065 Kč ➔ PX • 876,28 / -0,43 % ➔ EURO STOXX 50 • 2906,98 / -2,03 % ➔ ZLATO • 1365,95 \$ / +1,00 %

KOMENTÁŘ: USA ANEB PADOUCH, NEBO HRDINA? / str. 12

Krátce

Britský Senior Flexonics sází na českou filiálku

Dodavatel součástek pro nákladní dopravu a ropný průmysl, britský Senior Flexonics, hodlá urychlit přesun části výroby do Česka. Důvodem je nákladná ostrovní výroba. **str. 4**

Internetoví vetešníci mají vítr v plachtách

V tuzemském on-line světě roste byznys zajišťující kompletní servis kolem prodeje nepotřebných věcí včetně zabalení, odvozu nebo inzerce. **str. 5**

Regulace hazardu stála Synot půl miliardy tržeb

Synot Tipu klesly loni tržby meziročně o pět procent na 6,33 miliardy korun. Ve srovnání s rokem 2012 jde o snížení o více než půl miliardy. **str. 6**

Polská vláda děsí německé investory

Kvůli ochrannářské politice polské premiérky Beaty Szydłové ztrácí země podle Německo-polské hospodářské komory atraktivitu pro investory. **str. 8**

twitter.com/e15news

MARTIN ČABAN:

Nikdo, nikdy a nikde na světě by se neměl žádným způsobem dopracovat k tomu, aby jej média označila za „džihádistu z Poříčí“.

OKD už nemá ani na mzdy

Těžební společnosti OKD se nedostává hotovosti ani na výplatu mezd za červenec splatných v polovině srpna.

Vedení podniku intenzivně jedná s ministerstvem financí o smlouvě o **provozním úvěru 700 milionů** korun. Bez něho by firma **nepřežila podzim**. Díky půjčce by OKD také získalo čas na plán **reorganizace**. Ta je podle insolvenčního správce OKD Lee Loudy **jedinou cestou**, aby si firma vydělala na splacení starých dluhů. Poslat podnik do konkurzu by prý bylo pro věřitele nevýhodné. **UDÁLOSTI / str. 2**

Foto: ctk

9 771803 454307 16166

Zápisník
Arsena Lazareviče

Půjčujeme z eráru

Premiér Bohuslav Sobotka, který prodal levně OKD a podle Reportérů ČT způsobil státu škody ve výši 34 miliard korun, informoval, že znovu využije své finanční schopnosti. OKD chce věnovat půjčku ve výši 700 milionů korun. Bohužel návratnost této půjčky je srovnatelná s tím, že se Bohuslav Sobotka naučí základy finanční analýzy.

Andrej Babiš chce najmout 780 nových pracovníků na daňové špiclování podnikatelů prostřednictvím Celní a Finanční správy. Místo pozitivního přístupu a prozákaznického přístupu státu směrem k podnikatelům (například snížení daní), kteří platí daně, je volen přístup represivní. Výsledkem bude přesun firem do daňových rájů a z důvodu daňových kontrol také obtížnější podnikání. A v konečném důsledku také nižší ekonomický růst a pomalé či žádné bohatnutí celé společnosti.

ANO 2011 společně se Žit Brno chtějí znárodnovat. Majitel části pozemků, společnost LOGIN TALK, je totiž natolik protilidová, že nepřijala směnu za údajně hodnotnější pozemky ve věci okruhu Žabovřesky. Lid vedený ANO se přece nenechá vydírat, dojde proto k vyvlastnění. K dokonalosti už jen vedení Brna chybí otevřít uranové doly a pracovní tábory a poslat tam zlé spekulanty s pozemky na převýchovu. Nebo raději ne, co kdyby se tam náměstkovi primátora Matěji Hollanovi zalíbilo a docházelo by tam na svou pravidelnou dávku bičování.

Protagonisté dne

Petr BENEŠ

SPOLUMAJITEL HYPERMEDIA

Rozjíždí novou internetovou službu HyperOdvoz.cz. Ta bude zajišťovat kompletní servis kolem prodeje nepotřebných věcí.

str. 5

Ivo VALENTA

MAJITEL SKUPINY SYNOT

Vyšší zdanění hazardu a snaha obcí omezovat počet výherních automatů snižují zisky největší firmy v tomto oboru u nás.

str. 6

Beata SZYDŁOVÁ

PREMIÉRKA POLSKA

Změny v hospodářské politice Polska způsobují odliv německých investorů, pro které již tato země není jedničkou regionu.

str. 8

NEJISTÁ SEZONA. Horníci v dolech OKD ještě stále sjíždějí do hlubin, ale nad jejich výplatami visí otazník. Majitel dolů již na ně nemá a doufá, že se dohodne se státem na půjčku.

OKD zatím nemá peníze na srpnové výplaty

■ Vedení OKD stále jedná s ministerstvem financí o smlouvě o půjčce 700 milionů korun. Bez ní by na konci roku firmě chyběla hotovost ve výši čtvrt miliardy korun.

Jan Stuchlík

Už jen týden má vedení OKD, aby sehnalo půl miliardy korun na srpnovou výplatu mezd. Existuje varianta, že věrnostní příplatek, jehož výše se odvozuje od odpracovaných let, firma pošle 9500 zaměstnancům později. I tak ale podle odborářů není na účtech těžaře dost peněz na pokrytí zbytku výplat.

„Vedení OKD nyní intenzivně jedná o podobě úvěrové smlouvy se státní společností Prisko. Cílem je, aby získané finanční prostředky byly použity pro úhradu mezd za měsíc červenec, které jsou splatné v polovině srpna,“ tvrdí mluvčí OKD Ivo Čelechovský. Jinak OKD v srpnu bude na zaplacení závazků chybět 80 milionů korun, vyplývá ze zprávy o hospodaření těžaře, kterou zpracoval insolvenční správce Lee Louda.

Od státního podniku Prisko by měla těžařská firma získat provozní úvěr 700 milionů korun, rozhodla minulý týden vláda. Stát ovšem chce mít dohled nad použitím těchto peněz. „Úvěrová

a zástavní smlouva se nyní dolaďují, postavení zástupce poskytovatele úvěru v managementu OKD bude jednou z podmínek vládou schváleného úvěrového financování těžebního podniku,“ říká mluvčí ministerstva financí Filip Běhal.

Vedení OKD bude zástupce odborů o hledání peněz na mzdy informovat ve čtvrtek. „Zatím nevíme, jestli výplaty v srpnu státní půjčka pokryje,“ uvádí šéf odborů OKD Jaromír Pytlík. Jisté je, že bez státní půjčky by OKD nepřežila podzim. Na konci roku by jí chybělo 273 milionů korun hotovosti. Letos by se firma měla propadnout do provozní ztráty 542 milionů korun především kvůli nákladům na mzdy, které firma nemůže rychle snížit. I tak letos OKD stojí zaměstnanci 3,6 miliardy korun, což je o tři miliardy méně než loni.

V den výplat se sejde schůze věřitelů, aby se vyjádřila k plánu

na reorganizaci OKD. Louda tvrdí, že poslat OKD do konkurzu by bylo pro věřitele nevýhodné. Pochybuje, že by se našel někdo, kdo by chtěl firmu koupit za částku, která by stačila na splacení pohledávek. „Kupující by musel počítat s tím, že kupuje podnik, který mu musí vydělat nejméně pět miliard korun na náklady spojené s útlumem dolů, a teprve se zbývajícím ziskem bude moci počítat pro svoje potřeby,“ uvádí insolvenční správce. Likvidace firmy a prodej majetku by nevynesly ani dost peněz na vyplacení odcházejících zaměstnanců.

Reorganizace by podle Loudy vytvořila prostor, aby si firma na splacení starých dluhů vydělala. Těch nakonec může být výrazně méně, než se původně zdálo. Z přehlášených pohledávek za 20 miliard korun Louda uznal jen necelé tři miliardy. Neuznaní věřitelé nyní mohou Loudův verdikt napadnout u soudu. **NÁZORY str. 12**

Reorganizace za miliardy

V rámci reorganizace počítá OKD s tím, že získá veřejnou podporu na uzavírání nekonkurenceschopných dolů. Jen propuštění horníků z dolů Paskov, Lazy, Darkov a ČSM Sever, které hodlá firma v příštích letech zavřít, by stálo přes dvě miliardy korun. „Náklady na převzetí neefektivních dolů by měly být součástí dohody se státem o jeho spoluúčasti na utlumení činnosti těžebního podniku,“ říká mluvčí ministerstva financí Filip Běhal. Vláda zatím dostala několik odhadů OKD ohledně výše nákladů na útlum. Nabíhat by měly v průběhu příštích 10 až 12 let.

Obrana chce desítky nových tanků. Španělská nabídka nevyhovuje

■ Do roku 2025 plánuje ministerstvo obrany koupit desítky nových tanků. Volba pravděpodobně padne na německé leopardy, které má ve výzbroji řada evropských armád.

Pavel Otto

Více než pět desítek tanků německé provenience Leopard 2A4, které dlouhodobě skladuje španělská armáda a nabízí je některým evropským členům NATO včetně Česka, není v dobrém technickém stavu. Jejich nákup proto podle náměstka ministra obrany pro vyzbrojování Daniela Koštovala nepříchází v úvahu. Výhledově však české vojsko těžké obrněnce potřebuje.

„Byli jsme osloveni španělskou stranou a nabízenou

techniku jsme si prohlédli. Má hodně najeto i nastříleno,“ řekl E15 Koštoval.

Ze schválené Koncepce výstavby Armády České republiky 2025 vyplývá, že postupně doslouží v devadesátých letech modernizované ruské T-72. „Vzhledem k nutnosti udržení mohutné palebné síly bude v letech 2020 až 2025 rozhodnuto o modernizaci či náhradě tanků,“ píše se v materiálu.

S dalším vylepšením T-72 se však podle Koštovala už nepočítá. „Potenciál jejich upgradu je nulový, navíc nemůžeme být vyzbrojeni ruskou technikou. Německé leopardy má v Evropě řada zemí, teď je zavádí do výzbroje sousední Polsko. Bylo by tedy logické ubírat se touto cestou,“ dodal náměstek.

Investice do nových německých tanků by spolkla desítky miliard korun. Česko

Foto profimedia.cz

NĚMECKÝ TANK. Leopard 2 v sedmdesátých letech vyvinula německá společnost Krauss-Maffei Wegmann. Od té doby se dočkal osmi verzí a dostal se do výzbroje sedmnácti armád.

by je však mohlo splácet podobně jako stíhačky Gripen. „Je to hodně velký projekt. Myslím, že nastal čas začít o něm diskutovat, aby byl dobře připravený a měli jsme dostatek informací,“ uzavřel náměstek.

Úvahy o možném nákupu leopardů uskladených na základně v Zaragoze se objevily koncem jara. Španělská armáda si v roce 1996 vzala na leasing 108 těchto tanků, o deset let později je po patnácti milionech eur za kus

odkoupila. Polovina z nich je mimo službu i proto, že Španělé si postupně pořídili více než dvě stovky modernějších Leopardů 2A6E. Ty mají například silnější pancéřování věže a boků korby než jejich předchůdci.

Analýza: Česko zůstává montovnou

Podle analýzy, kterou zveřejnila Raiffeisenbank, Česko stále v mnoha oborech nepřekonalo stín „montovny“ a ve velké míře vyváží nedokončené produkty. Ty poté velmi často směřují přes Německo již jako dokončená produkce na náročné trhy včetně USA. Naopak například Polsku se lépe daří posouvat v hodnotovém řetězci nahoru směrem k vyšší přidané hodnotě a náročnější výrobě.

„Alarmující zprávou je, že nejnižšího podílu domácí přidané hodnoty dosahujeme v odvětvích, které táhnou českou ekonomiku a tvoří pilíře českého exportu,“ uvedla hlavní ekonomka banky Helena Horská. Jde o výrobu dopravních prostředků a IT s elektronikou. Tyto sektory se dohromady na českém vývozu podílejí téměř polovinou.

Česko se podle analytiků banky musí zaměřit na zvýšení domácí přidané hodnoty u vyráběného zboží, tedy té z domácích zdrojů. Ta je v ČR čtvrtá nejnižší v EU a zároveň jedna z nejnižších mezi zeměmi OECD. Polsko je daleko blíže evropskému průměru, vyváží na zahraniční trhy zboží s vyšší domácí přidanou hodnotou.

Velkou slabinou české ekonomiky je také výrazné podprůměrné zastoupení služeb ve vývozu, druhé nejnižší ze zemí V4. Kromě toho více než polovinu těchto služeb Česko dováží.

Část tohoto dovozu se týká technologicky vyspělých služeb, které jsou ve velkém využívány v sektoru IT a elektroniky a ve výrobě automobilových komponent. Zde má ČR asi největší hendikep. /čtk/ **Více E15.cz**

Krátce

Hrad kritizoval kampaň STAN

Prezident Miloš Zeman zkritizoval předvolební kampaň Starostů a nezávislých (STAN), kterou hnutí postavilo na údajích o podpoře starostů u veřejnosti. Podle jeho mluvčího Jiřího Ovčáčka se STAN chlubí cizím peřím, protože starostové obcí a měst jsou na kandidátkách všech stran a STAN má navíc jen zhruba dvouprocentní podporu.

Objem veřejných stavebních zakázek roste

Veřejní investoři vypsali v prvním pololetí výběrová řízení na 1792 stavebních zakázek za 62,1 miliardy korun. Jejich počet meziročně vzrostl o více než čtvrtinu a objem investic stoupl o necelou pětinu. Aktivita veřejných investorů v ukončování soutěží však má stále zápornou bilanci.

Dovážený mák se kontroluje přísněji

Foto profimedia.cz

Státní zemědělská a potravinářská inspekce se v poslední době speciálně zaměřila na kontrolu dovozu máku kvůli tomu, že se do Česka často dováží technický mák, který se posléze vydává za potravinářský. Mák pěstovaný pro technické, převážně farmaceutické účely, však nemá chuťové vlastnosti potravinářského máku. Důvodem je především setrvalý nárůst ploch osetých mákem.

Vězeňská služba bude nabírat personál

Ministr spravedlnosti Robert Pelikán (ANO) žádá vládu o 840 dalších míst pro Vězeňskou službu. Bezpečnostní sbor má pro příští rok získat 410 nových příslušníků, občanských zaměstnanců – například vychovatelů či speciálních pedagogů – pak ještě o 20 více. Důvodem je především setrvalý nárůst počtu vězňů.

Dohoda o odkoupení veprína je na spadnutí

Vláda je podle ministra kultury Daniela Hermana (KDU-ČSL) blízko k dohodě o odkoupení veprína v Letech na Písecku. Ten stojí na místě bývalého romského koncentračního tábora, kde za druhé světové války zahynuly stovky lidí. Herman uvedl, že věří tomu, že vláda celou záležitost dokáže vyřešit do konce stávajícího volebního období, což je v říjnu 2017. /čtk/

Britové začali sázet na českou filiálku

■ Vysoké výrobní náklady v ostrovním království v kombinaci s levnou ropou nutí britské průmyslníky, přesouvat aktivity do levnějších destinací, mimo jiné i do Česka.

Jaroslav Bukovský

Britský dodavatel součástek pro nákladní dopravu a ropný průmysl Senior Flexonics hodlá urychlit přesun části výroby do Česka. Důvodem je nákladná ostrovní výroba, která v kombinaci s horšími se konvici hráčů z ropné branže dusí byznys britské firmy. Pololetní zpráva zmiňuje i možnost, že by česká filiálka přibrala do výrobního portfolia i díly pro letecký průmysl.

„Možnosti, jak v Česku rozšířit výrobu, už hledáme delší dobu,“ přiznal šéf rozvoje byznysu britské Senior Flexonics Robert Vaughan.

Britové působí už od roku 2001 v Olomouci a rozhodující většina výroby míří na export. „Napjatá situace na komoditním trhu a omezení investic v tomto odvětví nás vedou ke zvyšování konkurenceschopnosti formou nákladových úspor, stále více činností tak bude přesouváno do příznivějších lokalit, jako jsou Česko, Mexiko či Indie,“ doplňují britští manažeři ve zprávě.

S navýšením kapacit už se v Česku počítá. „V Olomouci bychom chtěli během příštího roku zdvojnásobit výrobní plochy,“ říká finanční ředitel české Senior Flexonics Petr Matura. „Jako země, která je stále považována za nízko-

nákladovou, musíme být dostatečně cenově konkurenceschopní, a přitom dodávat kvalitní produkt,“ dodává.

Už nyní jsou na soupisce zákazníků české filiálky nejvýznamnějších automobilek jako VW, Ford či Volvo, třetinou na dortu firemního byznysu jsou pak dodávky značkám jako Bentley nebo Jaguar.

Podle ekonomů jsou silnější sázky britských firem na české výrobní pásy logické. „Mzdové a další náklady jsou v Británii oproti Česku trojnásobné a bude trvat několik desetiletí, než se k těmto nákladům přiblížíme,“ soudí hlavní ekonomka Raiffeisenbank Helena Horská.

Obrat strmě stoupá

Český Senior Flexonics se soustředí na dodávky pro automobilový průmysl, do evropských motoráren míří takřka celá firemní produkce. Loňské tržby se přiblížily k 600 milionům eur, což je o třetinu více než v roce 2014. Už loni byla do Olomouce převedena výroba trubek pro nákladní auta ze sesterské společnosti skupiny v Německu.

UŽ SE HRAJE I O KVALITU

Foto: ČTK

SKLIZEŇ OBILOVIN a řepky minulý týden kvůli dešti a bouřkám výrazně nepokročila, žně nabírají oproti loňsku další zpoždění. K 1. srpnu bylo sklizeno 26,8 procenta ploch základních obilovin a 62 procent řepky. Loni byla touto dobou sklizena bezmála polovina ploch obilovin a čtyři pětiny ploch řepky. Dešťové přehánky mohou výrazně ovlivnit i kvalitu obilovin.

Foto: E15 Anna Vacková

PRASKLINY. Potíže se týkají zhruba stokusové série výhybek, z níž se na některých našly praskliny.

V kauze výhybek už jde o milionové škody

■ Vadné výhybky stále komplikují provoz na železnici, o dalším postupu rozhodnou testy.

Jan Šindelář

Českou železnici už přes týden brzdí výhybky, na kterých Správa železniční dopravní cesty našla vady. Nejde přitom už čistě o provozní problém. Začíná se hrát i o nemalé peníze.

Škody narůstají každým dnem, správa železnic je zatím spočítala na více než deset milionů korun. Vedle samotných oprav výhybek jde o náklady na zavedení náhradní autobusové dopravy

a pomalé jízdy vlaků. SŽDC je chce uplatňovat v rámci reklamačního řízení na dodavateli, kterým je DT Výhybkárna a strojírna.

Problém se nijak zásadně neposunul ani počátkem tohoto týdne na poslední schůzce správců železnice a zástupců dodavatelů. Zúčastnění se dohodli na dalších testech a zbroušení některých výhybek. Výsledky by měly z laboratoře dorazit v pátek.

Potíže se týkají zhruba stokusové série výhybek, konkrétně jejich pohyblivých částí, takzvaných jazyků. Na některých se našly praskliny. Výrobce i dodavatel oceli Třinecké železářny tvrdí, že jde o povrchové vady, které

nijak neohrožují provoz na železnici. „Nejsou přímým nebezpečím pro drážní provoz, ale svou velikostí již neodpovídají daným drážním normám,“ uvedl mluvčí SŽDC Jakub Ptačinský.

Správa železnic proto preventivně na zhruba desítku míst včetně uzlů Olomouc a Plzeň omezila rychlost na deset kilometrů v hodině, případně zastavila vlaky zcela. „Soustředíme se na doplňkové zkoušky vyžádané SŽDC a hledání způsobů pro zrušení pomalých jízd,“ sdělil deníku E15 generální ředitel DT Výhybkárny Marek Smolka. Otázka případné náhrady škod bude podle něj předmětem dalších jednání.

Internetoví vetešníci cítí vítr v plachtách

■ V tuzemském on-line světě roste byznys zajišťující kompletní servis kolem prodeje nepotřebných věcí.

Daniel Novák

Majitelé skupiny HyperMedia se po třinácti letech rozhodli vystoupit z čistě internetového světa. Vrhli se rovněž do logistiky. Jejich nová služba HyperOdvoz.cz nabízí lidem i firmám zajištění prodeje nepotřebných věcí, a to včetně zabalení, odvozu, inzerce a prodeje. Podobnou službu ProdejToDál.cz již spustil také někdejší vlastník sítě výdejních míst Uloženko, dalším hráčem je Bazarobot.cz. „Potenciál trhu je obrovský,“

uvědli majitel Bazarobotu Lubor Nosek. Jeho společnost zajišťuje stejnou službu i pro známý portál Aukro pod názvem Aukrobot. Podobnou spolupráci připravuje i s dalšími inzertními servery.

Provozovatelé nových služeb sázejí na to, že lidé často nechtějí ztrácet prodejem veteše čas. „Zajistíme kompletní prodejní proces od vyvednutí zboží u zákazníka, zpracování inzerce, tržního ocenění po samotný prodej a následný přesun finančních prostředků zákazníkovi,“ sdělil spolumajitel firmy HyperMedia Petr Beneš. Ta si kvůli novému byznysu pronajala za pomoci poradenské společnosti 108 Agency sklady v areálu Tescoma u dálnice D1 nedaleko Prahy.

Nová služba se bude mu-set vypořádat s konkurencí typu projektu Bazarobot. Ten funguje již tři roky. „Již nyní máme dvojnásobné tržby oproti celému minulému roku a to nás největší sezona roku teprve čeká,“ míní Nosek.

Start-up ze začátku přilákal i ostřílené internetové podnikatele Martina Kasu a Adama Kurzoka. Ti z něj však nakonec vycouvali. Podle Nosky je příliš neuspokojoval výkon firmy.

Do byznysu se pustil rovněž Petr Lundák, bývalý majitel sítě prodejních míst Uloženko. V loňském roce ji prodal skupině Rockaway a vydělaný kapitál vložil do projektu ProdejToDál.

Více E15.cz

V Lošticích letí první tvarůžková zmrzlina na dračku

Netradiční zmrzlinou vyrobenou z olomouckých tvarůžků se mohou letos v létě poprvé osvěžit obyvatelé a návštěvníci Loštic na Šumpersku, kde se proslavený pikantní sýr s nezaměnitelným aroma vyrábí. Loštická kavárna U lišky Bystroušky tvarůžkovou zmrzlinu vyrobila jako první na světě a její majitel si recept nechal patentovat. O nevěštní zmrzlinu je obrovský zájem a její prodej utěšeně roste.

Na první pohled se sladká tvarůžková zmrzlina neliší od ostatních, přítomnost pikantního sýra prozradí až lehce ztuhlá typická vůně a příchut'. „Začali jsme vyrábět vlastní zmrzlinu,

a když jsme v Lošticích, tak jsme si řekli, že tedy uděláme i tvarůžkovou. Navíc jsme potřebovali nějaký vlastní tvarůžkový produkt, kterým bychom se odlišili

od ostatních provozoven ve městě, které mají tvarůžkové speciality také v nabídce,“ řekl majitel Roman Činčara.

Tvarůžková zmrzlina, která je vyrobena z tvarohového základu a pikantní sýr v ní má třetinový podíl, se hned stala hitem. „Je to teď jednoznačně nejprodávanější produkt v nabídce naší kavárny,“ podotkl spokojeně Činčara, podle kterého sladké osvěžení s příchutí tvarůžků kupují hlavně tuzemští i zahraniční návštěvníci města. /čtk/

Majitel loštické kavárny je připraven dát si recept na svou tvarůžkovou zmrzlinu patentovat.

Krátce

Kosteckým uzeninám loni stagnovaly prodeje

Firmě Kostecké uzeniny z koncernu Agrofert loni vzrostl zisk o 54 procent na 51,7 milionu korun. Prodeje stagnovaly na 4,77 miliardy, z toho tržby v Česku činily 4,19 miliardy. V ČR se tržby mírně zvýšily, poklesl však export.

Borgis vyplatil akcionářům 40 milionů

Vydavatel deníku Právo Borgis vyplatil akcionářům z loňského zisku a nerozděleného profitu předchozích období 40 milionů korun. Stejnou částku vyplácel i před rokem.

Equa bank je v čistém zisku 52 milionů korun

Equa bank se letos v pololetí dostala do čistého zisku 52 milionů korun. Ve stejném období loni byla ve ztrátě 102 milionů korun. Zisk očekává i za celý letošní rok. Bilanční suma banky ke konci června stoupla meziročně téměř o třetinu na 42,7 miliardy. /čtk/

STRATEGIE

DOSTUPNÉ
ELEKTRONICKY

MĚSÍČNÍK O MÉDIÍCH,
REKLAMĚ
A MARKETINGOVÉ
KOMUNIKACI
→ ZALOŽENO 1993

WWW.STRATEGIE.CZ

SVĚT PODLE VALENTY. Na ne právě záviděníhodných výsledcích společnosti Synot Tip se podle jejího majitele Ivo Valenty (na snímku) podepsala přehnaná, a hlavně nekoordinovaná regulace loterií ze strany státu.

Foto: ČTK

Regulace hazardu mě připravila o půl miliardy tržeb, tvrdí Valenta

■ Firma miliardáře a senátora Iva Valenty se potýká s vyšším zdaněním hazardu a rušením výherních automatů.

Dušan Kůtner

Pět let téměř neustálých legislativních změn zahrnujících zavedení loterijské daně, její zvýšení a právo obcí a ministerstva financí rušit povolení pro umístění výherních automatů se významně podepisuje na výsledcích jedné z největších tuzemských firem v tomto oboru – Synot Tipu. Firmě

miliardáře a senátora Iva Valenty loni klesly tržby meziročně o pět procent na 6,33 miliardy korun.

Ve srovnání s rokem 2012 se přitom jedná o snížení o více než půl miliardy. Zisk firmy se loni snížil o pětinu na 44 milionů. „Stát na jedné straně neustále měnil a zpříšňoval podmínky pro legální provozovatele. Na druhé straně nebyl schopen zajistit efektivní kontrolu nad nelegálním trhem, jehož růst svými neuváženými kroky sám způsobil,“ uvedl ve výroční zprávě předseda představenstva Synot Tipu Miroslav Valenta. „Na výsledcích společnosti Synot Tip se tak již začal proje-

vovat důsledek přehnané a nekoordinované regulace loterií,“ dodal.

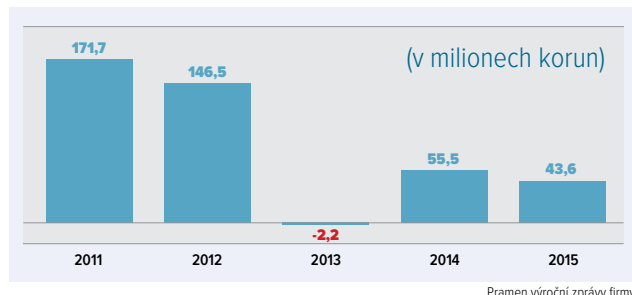
K hlavním posledním změnám patří letošní zvýšení loterijské daně u kurzového sázení z dvaceti na 23 procent.

Daň se zvýšila i u výherních automatů, z loňských dvaceti na letošních 28 procent, od příštího roku to bude ještě o sedm bodů více. Zároveň se zvyšuje denní poplatek za jeden automat z 55 na 80 ko-

run. Výherní automaty patří přitom k hlavnímu byznysu Synot Tipu.

V Česku tak kvůli legislativě klesají počty výherních automatů. Ještě v polovině roku 2013 jich podle údajů ministerstva financí bylo přes 60 tisíc, letos v červnu již o deset tisíc méně. Kvůli zvýšení daní a rušení automatů dokonce majitel firmy Ivo Valenta rozhodl o tom, že se Synot Tip po dvou letech stáhne z pozice generálního partnera nejvyšší fotbalové ligy. Naopak se snaží ať už jako provozovatel her či výrobce zařízení expandovat v zahraničí, například v Řecku, Španělsku, Vietnamu či Macau.

Zisky Synot Tipu v posledních letech

Letiště chystá druhý terminál

Pražské letiště vypsalo výběrové řízení na přestavbu druhého terminálu. Začít se má příští rok. Zakázka na modernizaci terminálu sloužícího pro odbavování letů v rámci schengenského prostoru za téměř 300 milionů korun má zvýšit maximální počet odbavených cestujících o čtvrtinu na 2500 lidí za hodinu. Počítá s pře-

stavbou bezpečnostních odbavovacích stání, modernizací nástupních mostů a bran a s vytvořením nových komerčních ploch.

Právě očekávaný nárůst počtu cestujících je podle vedení letiště hlavním důvodem plánované rekonstrukce, která navazuje na nedávno dokončenou rekonstrukci prvního terminálu.

Podoba odbavovací haly přitom umožňuje do budoucna ještě další navýšení kapacity až na tři tisíce odbavených lidí za hodinu, uvedlo letiště.

Pracoviště centrální bezpečnostní kontroly budou zmodernizována a vybavena novými automatizovanými kontrolními tratěmi včetně nových rentgenových zařízení. /ČTK/

Krátce

Spravovat registr vozidel chce pět firem

Zájem o správu centrálního registru vozidel projevilo pět firem. Jde o S.ICZ, O2 IT Services, OKsystem, AutoCont CZ a o sdružení společností T-Mobile Czech Republic a COM-MIT. Nejnižší nabídku předložil OKsystem, který za čtyřletou správu registru požaduje necelých 60 milionů korun.

Největší velkoobchodník s hutním materiálem strádá

Hutnímu velkoobchodu Ferona klesl loni zisk meziročně o téměř 14 procent na 132 milionů korun. Tržby klesly o 5,5 procenta na 13,1 miliardy korun. /ČTK/

Zájem pacientů o objednávání on-line oživuje nový start-up

■ Elektronické služby v českém zdravotnictví na svůj boom teprve čekají.

Adéla Čabanová

Strmý růst hlásí nový portál objednávací pacienty k lékařům. „Na konci roku očekáváme, že zprostředkujeme měsíčně desítky tisíc návštěv,“ věří zakladatel portálu Návštěva lékaře Michal Švec. Jeho projekt funguje

i na Slovensku. Už několik let u nás přitom funguje server Znamý lékař. Ten patří firmě Docplanner, která působí v 45 zemích světa. Mezi jejími investory je i český Enern.

Tyto portály umožňují vyhledat lékaře podle specializace a regionu. K těm lékařům, kteří s portálem spolupracují, se pak pacient může rovnou během několika kliknutí objednat. Na obou portálech platí služba objednávacího kalendáře zdravotnické zařízení, obvykle se

tak děje formou měsíčního paušálu.

O objednávací kalendář na portálu mají největší zájem zubaři. S Návštěvou lékaře spolupracuje ale také velká část ambulantní sítě poliklinik a nemocnic EUC. „Díky portálu nás najdou lidé, kteří by se o nás dověděli jen těžko. Je to pro nás podobné jako pro hotely Booking.com,“ říká Jan Hůlek z EUC.

Také Tomáš Šebek z poradenského serveru U lékaře

vnímá, že se nálada v českém zdravotnictví mění a poptávka pacientů po on-line službách roste. „Učíme je teď připlatit za medicínské poradenství,“ říká.

Vedle zmíněných webů si objednávky elektronicky řeší i další poskytovatelé nebo sítě. Společný systém mají například nemocnice Kraje Vysočina. Samozřejmostí je už tato možnost u komerčních klinik. „Zatím využívá on-line objednání zhruba

deset až 15 procent klientů,“ uvádí obchodní ředitelka nadstandardní kliniky H plus Michaela Löblová.

Elektronické služby jsou v českém zdravotnictví v mezinárodním srovnání málo rozvinuté. V žebříčku Euro Health Consumer Index se Česká republika ocitla z 35 hodnocených evropských zemí z hlediska dostupnosti on-line objednávání v poslední třetině například spolu s Polskem, Srbskem, Rumunskem, Bulharskem a s Albánií. On-line objednávání není běžné ani ve Francii a v Rakousku.

LIDÉ A ZEMĚ

**PRÁVĚ
V PRODEJI**

**TAJEMNÝ OSTROV
SARDINIE
NABÍZÍ**

**PŘÍVAL BAREV
MOŘSKÉ HEDVÁBÍ
ZÁZRAČNÝ PRAMEN**

WWW.LIDEAZEME.CZ

Polská vláda děsí německé investory

■ Vyšší zdanění bank a pojišťoven, regulace obnovitelných zdrojů nebo konverze hypoték. To jsou polská opatření, která vytvářejí nestabilitu podnikatelského prostředí.

Polsko už není pro německé investory nejzajímavější zemí v regionu, přesunulo se na druhou příčku za Českou republiku. Podle Německo-polské hospodářské komory ztrácí Polsko svou investiční atraktivitu. Důvodem ztráty zájmu je především politika premiérky Beaty Szydłové, která se zasazuje o ochranu domácího podnikání.

„Již potvrzené projekty sice pokračují, můžeme však očekávat menší zájem investorů v budoucnu,“ řekl pro Wall Street Journal Krzysztof Kalicki z polské pobočky Deutsche Bank.

Dalšími změnami v polské hospodářské politice jsou například větší zdanění bank a pojišťoven, regulace obnovitelné energie či konverze měny hypoték ze švýcarských franků na zloté. Všechna tato opatření nyní způsobila

ochlazení zájmu o investice v Polsku, z čehož mohou těžit další ekonomiky v regionu. A to i přesto, že je mezi zahraničními investory Polsko oblíbené kvůli nízkým mzdám a kvalifikované pracovní síle. Podle komory se na první pozici v atraktivitě pro německé investory nyní nachází Česká republika, kam se vrátila po čtyřech letech. Třetí místo patří Slovensku a čtvrtým nejperspektivnějším státem je Estonsko.

Znepokojení nad bankovní daní vyjádřila také Evropská centrální banka. Společnost Moody's, jež se zabývá ratingem ekonomik a hospodářství, označila současnou polskou ekonomiku za rizikovou, pře-

devším kvůli nejasné vládní politice a nepředvídatelným změnám v legislativě. Polská vláda však zůstává klidná a za svými kroky si i nadále stojí. Podle politiků je pouze nutné, aby se investoři a podnikatelé sžili s novými podmínkami a zákony, společnosti tak musejí se vstupem na polský trh buď vyčkávat, nebo podstoupit riziko a začít investovat. Jedním z podniků, které se i přes politické změny rozhodly ve svých investicích pokračovat, je automobilka Daimler. Ta v květnu oznámila záměr výstavby továrny na motory, jež má stát přibližně třináct miliard korun. Své výroby mají v zemi již automobilky Opel, Volkswagen nebo Fiat. /mit/

MOCNÉ ŽENY. Polská premiérka Beata Szydłová na setkání s německou premiérkou Angelou Merkelovou.

Foto profimedia.cz

Domácí chemie vydělává

Americkému výroci spotřebního zboží Procter & Gamble stoupl v posledním čtvrtletí fiskálního roku čistý zisk na 1,95 miliardy amerických dolarů z 521 milionů dolarů ve stejném období předchozího roku.

Hospodaření podpořilo snížení nákladů, zjednodušení nabídky produktů a absence mimořádných nákladů. Vyplývá to

z údajů, které dnes firma zveřejnila.

P&G loni zaučtoval mimořádné odpisy svých aktivit ve Venezuele. Bez zahrnutí mimořádných položek zisk na akcii za tři měsíce do konce června činil 79 centů. Překonal tak očekávání analytiků dotazovaných agenturou Thomson Reuters, kteří čekali zisk 74 centů na akcii. /čtk/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 2. 8. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,364
Čína	1	3,640
Dánsko	1	3,633
EMU	1	27,030
Chorvatsko	1	3,608
Japonsko	100	23,767
Kanada	1	18,506
Maďarsko	100	8,689
Norsko	1	2,864
Polsko	1	6,251
Rusko	100	36,277
Švédsko	1	2,829
Švýcarsko	1	25,002
Turecko	1	8,065
USA	1	24,147
Velká Británie	1	32,060

Akcie na pražské burze

2. 8. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	57,55	0,09
ČEZ	457,80	2,16
Erste Bank	620,00	-1,43
Fortuna	91,00	0,17
Kofola	435,00	0,44
KB	981,40	-0,04
Moneta	73,40	-0,74
O2 CR	233,70	-1,10
Pegas	791,50	-1,55
Philip Mor. ČR	13 188,00	-0,84
TATRY	645,00	0,00
Unipetrol	171,20	-2,62
VIG	461,50	-3,27
Celkový objem (v tisících korun)	777 761,45	

Výsledky

Honda Motor

Japonská automobilka Honda Motor v prvním finančním čtvrtletí zvýšila provozní zisk o 11,5 procenta na 266,8 miliardy jenů. Odbyt automobilky Honda v prvním finančním čtvrtletí, které skončilo v červnu, stoupl zhruba o šest procent na 1,2 milionu vozů. V celém finančním roce očekává firma nárůst prodeje na 4,9 milionu vozů z loňských 4,7 milionu.

Commerzbank

Čistý zisk německého finančního ústavu se v prvním pololetí propadl o více než 40 procent na 372 milionů eur. Cena akcií Commerzbank se po zveřejnění výsledků hospodaření propadla zhruba o sedm procent.

BMW

Provozní zisk výrobce luxusních aut vzrostl o téměř osm procent na 2,73 miliardy eur. Překonal tak očekávání analytiků, kteří jej v anketě agentury Reuters v průměru odhadovali na 2,65 miliardy eur. Automobilka ve druhém čtvrtletí dodala zákazníkům 605 534 vozů značek BMW, Mini a Rolls-Royce, což představuje meziroční nárůst o téměř šest procent. /čtk/

Rusko bombarduje povstalce v Aleppu

■ V oblasti nejsou radikálové z Islámského státu, ale islamistické skupiny podporované Spojenými státy.

Ruské bojové letouny provedly za rozbřesku intenzivní údery jižně od severosyrského města Aleppo (Halabu) na podporu vládních jednotek, které se snaží zpomalit ofenzivu povstaleckých sil. Informovala o tom agentura AFP s odvoláním na nevládní zdroje. Podle povstalců citovaných agenturou Reuters byly v provincii Idlib nedaleko místa, kde byl v pondělí sestřelen ruský vrtulník, shozeny kontejnery s jedovatým plynem.

Mluvíci civilní obrany rebelů Reuters řekl, že plyn, pravděpodobně chlor, zasáhl ve městě Sarakib 33 lidí, většinou ženy a děti. Kontejnery s touto toxickou látkou prý byly shozeny v noci z vrtulníku.

Sarakib leží v provincii Idlib blízko místa, kde byl v pondělí sestřelen transportní vrtulník ruské armády.

V jeho troskách zahynulo všech pět lidí, kteří byli na palubě. K sestřelení vrtulníku se nikdo nepřihlásil. V oblasti neoperují radikálové z hnutí Islámský stát, jsou tam ale aktivní jiné islamistické skupiny a rovněž umírnění povstalci podporovaní Spojenými státy.

Dopad ranních ruských náletů u Aleppu zatím není znám. Tvrdé boje v této oblasti mezi armádou prezidenta Bašara Asada a protivládními rebely – které podle AFP prospívají džihádistům z Fronty dobytí Sýrie, původně Fronty an-Nusrá – si ale podle Syrské organizace pro lidská práva (SOHR) už vyžádaly na obou stranách desítky mrtvých.

Povstalci zahájili v neděli ofenzivu na jihu Aleppu s cílem uvolnit z obležení čtvrti, které ve druhém největším syrském městě ovládají. Chtějí tak obnovit zásobovací cesty a zabránit vládním jednotkám, aby se zmocnily celého Aleppu.

Toto centrum severní Sýrie je rozděleno od roku 2012. Asadově armádě se daří držet povstalecké čtvrti v obklíčení od 17. července. Ve východní části Aleppu tím uvízlo na

200 tisíc civilistů. Syrská a ruská vláda zahájily minulý týden ve čtvrtek humanitární operaci, když otevřely koridory pro civilisty a pro povstalce, kteří se chtějí vzdát. Asad slíbil amnestii pro ty, kteří odevzdají zbraně. /čtk/

USA útočí na Islámský stát v Libyi

Po pondělních úderech amerického letectva na oddíl takzvaného Islámského státu v libyjské Syrtě se provládním libyjským silám podařilo dobýt zpět jednu důležitou čtvrt tohoto města.

„Nová přední válečná linie se nyní nachází v sektoru mezi čtvrtí Dúllár a konferenčním centrem, které je generálním štábem džihádistů v Syrtě,“ uvedly vládní úřady.

Upřesnilo, že při dobývání čtvrti směrem do centra města padlo pět příslušníků vládních jednotek. USA začaly v pondělí s leteckými údermi na radikály z IS v Syrtě na žádost libyjské vlády. Pentagon sdělil, že tyto útoky budou pokračovat. /čtk/

Clintonová vede, Trump se bojí cinknutých voleb

Demokratická prezidentská kandidátka Hillary Clintonová podle posledního průzkumu veřejného mínění zvýšila po týdenním stranickém sjezdu náskok před republikánským konkurentem Donaldem Trumpem o sedm procentních bodů. Bývalá ministryně zahraničí vede s 25procentní převahou volitelů i podle jednotlivých států, v nichž vítěz bere vše. Clintonové chce podle nejnovější celostátní ankety v listopadových volbách dát hlas 46 procent oslovených voličů z celých Spojených států, zatímco Trumpa hodlá podpořit 39 procent z nich. Vyplývá to ze zveřejněného průzkumu televizní stanice CBS.

Těsně po skončení republikánského sjezdu, který se konal o týden dříve v Clevelandu, přitom pro Trumpa chtělo hlasovat 42 procent lidí, což bylo stejně jako pro

jeho sokyni. Ještě o týden dříve, tedy před začátkem stranických konferencí, bylo skóre vyrovnané, a to 40:40.

Republikánský prezidentský kandidát se přitom obává, že listopadové prezidentské volby v USA by mohly být zmanipulované. Řekl to svým příznivcům na pondělním volebním shromáždění v ohliském Columbusu. Trump své tvrzení, bezpříkladné v dějinách amerických volebních kampaní, nepodpořil žádnými fakty.

Obvinil například Demokratickou stranu, že zmanipulovala primární volby tak, aby zajistila vítězství Hillary Clintonové nad protikandidátem Bernieem Sandersem. Důkazem je prý obsah vyzrazených e-mailů, které se těsně před nomináčním sjezdem demokratů objevily na serveru WikiLeaks. /čtk/ **NÁZORY str. 12**

PIETA

ROUENSKÝ ARCIBISKUP Dominique Lebrun se modlí během pohřební služby za zabitého francouzského faráře Jacquese Hamela v katedrále v Rouenu. Hamel byl brutálně zabit minulý týden při útoku na kostel v Saint-Étienne-du-Rouvray osobou, která se hlásila k teroristické organizaci Islámský stát.

Krátce

Ropa znovu zdražila nad 40 dolarů za barel

Světové ceny ropy zamířily vzhůru, dál totiž přetrvávají obavy z nadbytečných dodávek suroviny na trh. V pondělí se cena americké ropy WTI propadla pod hranici 40 dolarů za barel, nyní už je ale zpět nad touto hranicí.

První vysílání v 8k

Japonská veřejnoprávní televize NHK spustila jako první na světě satelitní vysílání ve formátu 8k (rozlišení 7680x4320 pixelů). Stanice ale nemá diváky – vhodný přijímač a televizor totiž ještě nikdo nevlastní. /čtk, msc/ **Více E15.cz**

Olympiáda je ekonomické riziko. Obstojí Rio?

■ S blížícími se letními olympijskými hrami v brazilském **Rio de Janeiru** se čím dál více lidí ptá, zda město sportovní svátek **organizačně zvládne** a jak vysoké nakonec budou **náklady**.

Stranu připravil

Michal
Tomeš

Pořádání největší světové sportovní události je vždy prestižní záležitostí, souvisí s tím ale také obrovská organizační a finanční zátěž. Země si musí před svými občany náklady na pořádání her a výstavbu infrastruktury obhájit, nejlépe akci proměnit v zisk a posílit tak státní rozpočet a věhlas státu.

V roce 2009, kdy Brazílie uspěla v boji o pořádání olympiády, se země nacházela v dobré ekonomické kondici. Její ekonomika

pravidelně rostla o dvě procenta, finanční krize tento trend narušila méně než ve zbytku světa. Problémy nastaly loni, kdy se propadly ceny nerostných surovin, svět se dozvěděl o viru zika a dozníval korupční skandál kolem energetické korporace Petrobras. Ačkoliv díky fotbalovému šampionátu v roce 2014 země ukázala, že pořádá velké sportovní akce umí, už i nadšená brazilská veřejnost začala pochybovat o úspěchu olympiády.

A má k tomu pádné důvody, protože problémů s olympiádou je stále

mnoho. Jakýmsi symbolem je zátoka Guanabara, kde se mají konat jachtařské soutěže. Tu město kvůli nedostatku financí nestihne vyčistit, sportovci tak poplují mezi velkým množstvím splašků a odpadků. Další problémy vyvstaly také s dlouho odkládaným šestnáctikilometrovým rozšířením linky podzemní dráhy. K otevření metra nakonec došlo pouhých šest dní před sportovním svátkem.

Právě tato investice za 75 miliard korun by ale měla být nejviditelnějším pozůstatkem z olympiády, během ní by měla sloužit především pro přepravu mezi sportovišti a olympijskou vesnici.

Velké množství peněz spolknou rovněž výdaje na bezpečnost olympiády, celkem na ni bude dohlížet 85 tisíc policistů a vojáků, tedy dvakrát tolik než v Londýně. Přesto-

že Rio de Janeiro patří mezi nejbezpečnější části celé Brazílie, ozbrojené loupeže, přepadení a vraždy jsou tu ale stále na denním pořádku, především v chudinských favelách.

Právě tyto nečekané výdaje donutily město požádat o federální finanční pomoc, která by měla místním občanům zajistit základní potřeby.

Už nyní je jasné, že olympiáda překročí svůj rozpočet minimálně o 51 procent. V současnosti náklady dosahují asi dvanácti miliard dolarů (290 miliard korun), tři čtvrtiny z celkové sumy však budou financovány ze soukromého sektoru za značného přispění Mezinárodního olympijského výboru. Jakkoli je celá událost významná pro celou Brazílii, stát Rio de Janeiro se podílel v podstatě jen na financová-

ní prodloužení metra. Zbývá zátěž je na městu, které je v lepší ekonomické kondici.

Zda ale bude olympiáda v Rio znamenat pro region ekonomické povzbuzení nebo hřebíček do rakve, se dozvíme až po ukončení her.

I když je problém přesně určit cenu pořádání olympijských her, jejich ekonomické dopady a dlouhodobý vliv, téměř jistě lze rozlišit státy, jímž se akce podařila, a ty, které srazila na kolena. Teď je otázkou, zda je žádost Rio de Janeira o mimořádnou finanční pomoc dobrým začátkem. Je však na organizátorech, aby investorům a daňovým poplatníkům ukázali, že je Brazílie důležitým ekonomickým hráčem, jenž je schopný organizovat takto důležitou a nákladnou akci.

Zhruba
3/4
nákladů bude financovat
soukromý sektor za
značného přispění
Mezinárodního
olympijského
výboru.

NEBEZPEČNÉ ULICE. Na průběh olympiády v Rio bude dohlížet 85 tisíc policistů a vojáků, dvakrát tolik co v Londýně. Kriminalita je v Brazílii stále velký problém.

ROZUMNÉ INVESTICE. Většina olympijských sportovišť v Číně slouží dalším účelům, zejména školám. Výjimkou je Pekingský národní stadion zvaný Ptačí hnízdo, kam jezdí hlavně turisté.

Peking 2008: překvapivě střízlivé velké utrácení

Čínská metropole se stala pořadatelskou zemí v době, kdy její ekonomika zažívala historický růst. Zisky z daní rostly meziročně o dvacet až třicet procent, zemi se rovněž dařilo snížit její schodek ze tří na jedno procento HDP. Ještě během kandidatury Čína oznámila, že cena za olympijské hry patrně přesáhne sumu, kterou za pořádání v roce 2004 daly Atény. Přibližně patnáct miliard dolarů, které následně řecké ekonomice chyběly, však chtěli Číňané investovat rozumně.

A to se v Pekingu podařilo. Investice neputovaly pouze do sportovišť, ale měly po ukončení akce sloužit i šestnácti milionům občanů ve městě. Příkladem může být nový terminál pekinského letiště nebo masivní rozšíření veřejné dopravy. Olympijské hry byly pro Peking záležitostí, jak uvést ve skutečnost množství projektů, na které do té doby nebyl dostatek financí.

Hlavní město bylo střízlivé především v budování sportovišť, na jejichž výstavbu padly „jen“ necelé dvě miliardy dolarů. Finančně perspektivní stadiony a hřiště spolufinancovaly soukromé společnosti, další sportoviště stojí na půdě pekingských univerzit a škol, kde v současnosti slouží mládeži.

Výjimkou je Pekingský národní stadion, známý jako Ptačí hnízdo, který stál přibližně deset miliard korun. V současnosti se očekává, že se jeho výstavba zaplatí do třiceti let, především díky třiceti tisícům turistů, kteří ho denně navštíví. V roce 2022 se však na stadion znovu ve velkém vrátí sportovci, a to při ceremoniálech zimní pekingské olympiády.

I když pořadatelé her po skončení oznámili, že nedošlo k výraznému překročení rozpočtu, mnohé zdroje uvádějí, že se nakonec náklady na pořádání zvýšily několikanásobně. Celkem se podle některých účtů zastavil na 44 miliardách dolarů, což z olympiády v Pekingu dělalo ve své době nejdražší sportovní událost v historii.

Olympiáda v Pekingu stála podle některých odhadů až **44 miliard dolarů**, což by z ní dělalo nejdražší sportovní událost v historii.

Částku navýšily především nečekané stavební výdaje, ale také ekologická opatření. Pro zlepšení životního prostředí totiž vláda nechala zavřít a přesunout několik továren. Pro silnou ekonomiku Pekingu mohutné výdaje neznamenal finanční potíže. Většinu dluhů vláda splatila ještě roku 2008, soukromým subjektům se investice do infrastruktury a sportovišť také vrátily.

Londýn 2012: oceňované hry

Rozpočet letní olympiády v Londýně zažil několikanásobný růst. Z původních čtyř miliard dolarů (asi 100 miliard korun) se dostal téměř ke čtyřem stovkám miliard korun. Více než polovina z této částky putovala na výstavbu stadionů a infrastruktury, na které se rovněž značně podíleli soukromí investoři.

Londýn se pořádání chopil jako evropská finanční metropole, od které se neočekávala zpoždění při výstavbě, problémy s nedostatkem peněz a bezpečnostní rizika. Zpětně je mnohými sportovci hodnocený jako jedna z nejlepších olympiád posledních let, pokud jde ale o finanční úspěch her, názory se mnohdy rozcházejí.

Organizování olympiády znamenalo povzbuzení londýnského stavebního sektoru, k olympijským zakázkám se však mnohdy dostaly jen velké korporace. Mnohé společnosti si během výstavby udělaly dobré jméno i v zahraničí a své zkušenosti zúročily například při výstavbě olympijských areálů

v Soči, které byly Moskvou bohatě financovány.

Menší vliv už ale sportovní akce měla na podnikatele mimo Londýn, kteří v souvislosti s olympiádou očekávali zvýšení množství zakázek. Rovněž v londýnských ubytovacích zařízeních nebyl problém najít volné lůžko, britská metropole turistický nával nezažila. Městu se vyhýbali především taci, kteří nejsou fanoušky sportu a obávali se přeplněného centra města, kolabující veřejné dopravy a nekonečných front v obchodech. Tato situace však nenastala.

Na celostátní úrovni pořádání olympiády nechalo pramalý efekt, prodej lístků se na hrubém domácím produktu projevil jen minimálně. Pokud ale vezmeme v úvahu, že původní rozpočet olympijských her v Londýně měl být čtyřikrát nižší, je úspěch, že pořadatelé hospodařili s vyrovnaným rozpočtem. Podle společnosti Visa se londýnská olympiáda podílela na růstu britské ekonomiky v roce 2012 necelými čtyřmi procenty.

OŽIVENÍ. Olympiáda znamenala povzbuzení londýnského stavebního sektoru. Povedl se například kanál pro vodní slalom.

Tvář dne

„Osmého listopadu musíme být bedliví, protože hlasování bude zmanipulované. Doufám, že republikáni budou ostražití,

řekl republikánský kandidát na prezidenta USA Donald Trump
str. 9

Foto: Reuters

Komentář

Tereza Spencerová

USA aneb Padouch, nebo hrdina?

Portál WikiLeaks zveřejnil balík e-mailů Národního výboru Demokratické strany a odhalil, že už i v primárkách se falšovaly výsledky ve prospěch Hillary Clintonové na úkor Bernieho Sanderse. Už tehdy měly teoreticky začít padat hlavy. A odstoupit politici. Nestalo se. Naopak Hillary vytáhla do protikutku a z hackerského útoku obvinila Rusko. Bez důkazů, zato s argumentem, že to „přeče každý ví“. V době, kdy se i kybernetické útoky mohou považovat za důvod k vyhlášení války, je to obvinění krajně nebezpečné. Nicméně už sám fakt, že válku Rusku kvůli Hillary nikdo ve Washingtonu nevyhlašuje, tak trochu napovídá, že pravda bude asi jinde.

Ostatně Edward Snowden spolu s dalšími whistle-blowery nebo špiónážními experty mají za to, že všechny příslušné e-maily má k dispozici všudypřítomná Národní bezpečnostní agentura (NSA), tím spíš že

ji Obamova administrativa pověřila „monitorováním politických stran“. Možná by tedy prý nebylo od věci hledat zdroj úniku právě tady.

Hillary by měla mít z odstupu kabát, ale nemá – raději se oblékla do hávu bojovnice proti Rusku a spolu s celou Demokratickou stranou a příslušnými médii označila svého protikandidáta Trumpa za Putina špiona. Ne že by se nenašly body, na nichž by se Trump s Putinem shodl. Ale absurdnost podobných výkřiků snad není ani třeba komentovat.

Do listopadu zbývá ještě mnoho času na mnoho skandálů. Bude to ale dost únavná podívaná.

Trump vzápětí smeč vrátil, když zveřejnilo i zbytek, tedy asi 30 tisíc e-mailů, pokud je samozřejmě má. Rozmetl tím dekady, možná i staletí dodržovanou tradici amerického volebního protokolu, jmenovitě povinnost „bojovat“ doma a nezvat si na pomoc vnější síly. Jistě, vliv peněz z tradičních lobbistických oblastí, jakými jsou například Izrael nebo Saúdská Arábie, hraje zcela běžně zcela zásadní

roli v amerických volebních kampaních. Ale zvát si na pomoc rovnou ruské hackery, nedej bože pracující rovnou na Putinův příkaz, jak tvrdí Hillary? Snaha připomenout, že to byl jen vtip, Trumpovi moc nepomáhá. Protistrana očividně nemá při zametání svých průšvihů na legraci čas ani náladu. Na druhou stranu zatím platí, že ať Trump řekl nebo udělal cokoli sebepodivnějšího a ať se demokraté jeho zápory snaží přifukovat jakkoli, na popularitě mu to neubírá. Ani když nyní rovnou paličsky varuje, že volby budou beztak zmanipulované.

Trapný příběh s manipulací ve prospěch Hillary už pomalu zanikl pod nánošem dalších a dalších hesel, která z amerických prezidentských voleb dělají málem souboj mezi Clintonovou a Putinem. Neuvěřitelná show v zemi, která se staví do role modelové demokracie, pokračuje. A do listopadového hlasování zbývá ještě mnoho času na mnoho skandálů. Ta podívaná bude ale únavná. O to víc, že na rozdíl od dobré detektivky není ani zdaleka zřejmé, kdo je padouch a kdo hrdina. Možná proto, že z pohledu běžného Američana, o nás v dalekém zahraničí ani nemluvě, jsou beztak jedna rodina.

Autorka je komentátorkou Literárních novin

Glosa

Nic nekončí

Půjčka 700 milionů korun, kterou OKD slíbila vláda, je jen začátek. I když se vláda zaříkala, že těžaři nedá ani korunu, nakonec ji přežití OKD přijde na miliardy. Náklady na útlum těžby a likvidaci dolů budou víc než pět miliard korun. Otázka zní, kolik z těchto peněz dokáže OKD po případné reorganizaci vydělat. Ceny uhlí sice od letošního jara poskočily ze 40 na 60 dolarů za tunu, ale pořád jsou na úrovni začátku roku 2015. Co si OKD samo nevydělá, to na postupný útlum dodá erár, plánuje vedení firmy. A stát se s tím pomalu smiřuje.

Jenže útlum není to jediné, co by mohlo reorganizovanou firmu tížit. Pořád jsou tu dluhy z minulosti, které ji přivedly do insolvence. Balík pohledávek uznaných insolvenčním správcem má hodnotu tři miliard. O deseti miliardách, které si nárokují vlastníci NWR, bude nejspíš rozhodovat soud. To může znamenat léta nejistoty. Jistě naopak bude, že zhruba dvě miliardy na provedení reorganizačního plánu bude OKD potřebovat v příštích dvou třech letech.

Jan Stuchlík

Podle posledních vědeckých studií se lidské tělo skládá ze 60 procent vody a 40 procent stresu.

Soutěž o umístění v Salonu vín 2017 startuje

Foto archiv Národního vinařského centra 2x

■ Pět základních kol pro výběr vzorků do Národní soutěže vín – Salonu vín ČR proběhne v průběhu srpna. Tato prestižní soutěž vín, a především její prezentace, respektive degustační expozice umístěná ve sklepních valtické ho zámku si získává stále větší oblibu.

Vlastimil Poliačik

Dostat svůj produkt do Salonu vín ČR je mezi vinaři stále více považováno za výrazný úspěch, který mimo jiné zvyšuje či utvrdí jejich prestiž. „Počet přihlášených vzorků vín a vinařů rok od roku vzrůstá,“ říká Pavel Krška, ředitel Národního vinařského centra, které je organizátorem akce. To samozřejmě jen soutěži přidává na významu. „Loňského ročníku se zúčastnilo 1423 vín od 215 vinařů a vinařských firem a letošní ročník bude opět podle dosavadního průběhu přihlášek ještě bohatší. Takto vysoký počet hodnocených vín už nám dává dokonalou představu o výnech a vinařství v České republice, jejich kvalitě, potenciálu, podoblastních a regionálních specifikách, vinařských přístupech a využívání technologií a tak dál,“ upozorňuje Pavel Krška. Podle něj stoupající trend je zřejmý i u návštěvníků expozice. „Předpokládáme, že letos překročíme hranici 20 tisíc návštěvníků. Vloni byl nárůst až dvacet procent,“ doplňuje.

NÁROČNÁ SOUTĚŽ

Vína přihlášená do Salonu vín musejí nejprve projít systé-

mem nominačních oblastních soutěží garantovaných Svazem vinařů ČR. Takzvaných oblastních kol, která proběhnou nyní v srpnu, je pět – pro vinařskou oblast znojemskou, mikulovskou, velkopavlovickou, slováckou a jedno společné pro vinařskou oblast Čechy. Teprve na základě nominace může přihlásit vinař své víno k hodnocení ve finální, tedy národní soutěži vín ČR, kde je hodnocení kolektivní. Nejprve odborná porota vybere nejlepší 200 vín a z těch ve finálním kole nejlepších 100 vín, kterým je udělena zlatá medaile Salonu vín České republiky. Hodnocení je prováděno vždy 100bodovým systémem podle mezinárodních standardů.

„Sto vín oceněných zlatou medailí reprezentuje skutečně to nejlepší, co u nás bylo vyrobeno. Úspěch totiž vyžaduje postup hned přes

tři různé, naslepo hodnotící komise. Od loňského ročníku oceňujeme stříbrnou medailí také vína, která se probojovala do finálové dvoustovky. Jsou vysoce kvalitní, což znamená, že získala v konečném hodnocení minimálně 83 bodů, ale přesto nedosáhla na zlatou medaili a umístění v Salonu vín,“ upozorňuje Pavel Krška.

Ze sta zlatých vín ještě komise vybere vítěze kategorií, nejlepší kolekci a šampiona. Minulý ročník získalo poprvé v historii soutěže titul šampiona červené víno: Merlot výběr z hroznů 2012 z vinařství Chateau Valtice – Vinné sklepy Valtice. „Jsem rád, že se šampionem stalo právě červené víno, které, doufám, pomůže přitáhnout k vynikajícím moravským červeným vínům zaslouženou pozornost,“ říká enolog soutěže a hlavní someliér NVC Marek Babisz.

DEGUSTAČNÍ EXPOZICE

Po vybrání kolekce Salonu vín jsou tato vína nakoupena

a uložena ve sklepních prostorách Národního vinařského centra. Zde jsou k dispozici veřejnosti, která má možnost ochutnat kterékoliv ze zde uložených vín. Každé víno má svůj prezentační box, ve kterém jsou lahve uskladněny. Zároveň je na boxu kompletní

popis vína včetně analytických údajů, senzorické charakteristiky a také profilu mohutnosti a struktury vína a aromatického profilu. Novinka poslední doby

je interaktivní pomůcka. Přes poskytnutou síť Wi-Fi návštěvník může použít tablet či chytrý telefon a po přečtení QR kódu u vzorku se dostane nejen k veškerým informacím, ale může si pořizovat poznámky, využít hodnotící formulář, vytvořit nákupní košík a podobně.

Návštěvníci si mohou vybrat buď z takzvané volné degustace, nebo z několika typů programů řízených someliérem (v češtině, angličtině a v němčině). Samozřejmě je možné si vzorky jen prohlédnout a pouze nakoupit celé lahve. Ovšem počet lahví je omezen, a zejména ke konci sezony může být prodej některých vín omezen z důvodu zachování dostupnosti vína pro degustaci.

„Novinkou jsou také menší krátkodobé prezentace. Jsou to právě vzorky ze stříbrné kolekce nebo představujeme finalisty ze soutěže Vinařství

PARTNER RUBRIKY VINAŘSKÝ FOND

PRO VEŘEJNOST. Vína, která hodnotí odborná komise v oblastních kolech Salonu vín jsou později představena veřejnosti na ochutnávce v daném regionu.

roku. Nyní máme aktuálně letní prezentaci různých vín, která bude trvat do konce srpna,“ říká Pavel Krška.

Degustační expozice je otevřena celoročně s výjimkou ledna, kdy probíhá příprava a naskladňování vín následujícího ročníku.

Skladba vín v Salonu vín ČR 2016

80 vín celkem v kategoriích A (vína bílá suchá a polosuchá) a E (vína červená suchá a polosuchá)

10 vín v kategoriích B (bílá polosladká vína) a F (červená polosladká vína)

7 vín v kategorii C (sladká vína)

1 víno v kategorii D (růžová vína a klarety)

2 vína v kategorii G (sekt s. o.)

66 vín bílých, **31** vín červených, **2** vína šumivá a **1** víno růžové

Z bílých odrůd v letošním ročníku nejvíce uspěly Ryzlink rýnský (9 vz.), Rulandské bílé (8 vz.), Chardonnay a Veltlínské zelené (7 vz.), Rulandské šedé a Tramin červený (6 vz.), Pálava (5 vz.)

Z červených odrůd Frankovka, Merlot a Rulandské modré (5 vz.), Zweigeltrebe a Svatovavřínecké (4 vz.) a Cabernet Sauvignon (po 2 vz.)

Z hlediska jakostních kategorií převažují pozdní sběry (59 vz.) a výběry z hroznů (19 vz.).

Minirecenze

KNIHA

Martin Moravec: Enter, mami!

(Nakladatelství: Argo)
Humorná, chytrá, úsporná. Tak by se dala charakterizovat útlá knížka Martina Moravce, jež vznikla výběrem z jeho sloupků v Magazínu MF vycházejících v posledních deseti letech. O Vánocích, o zvycích, o rodině, zejména o autorově mamince, o kolezích a o obyčejných každodenních věcech.

V některých případech by si čtenář přál, aby téma pokračovalo v delším příběhu, ale kouzlo je právě v té zkratce. Vtipná nenáročná kniha pro chvíle letní pohody je mezi čtenáři natolik oblíbená, že Argo uvedlo na trh již druhý dotisk a momentálně je nejprodávanejší knihou nakladatelství. Text přílehavě doplňují černobílé ilustrace karikaturisty Miroslava Kemela.

Zuzana Dorogiová

Krátké

Designblok se bude věnovat sportu

Letošní, již 18. ročník přehlídky tuzemské designérské tvorby Designblok bude mít jako téma sport. Uskuteční se 27. až 31. října na holešovickém Výstavišti, kde se konala i loni. Designblok tehdy přilákal přes 37 tisíc návštěvníků.

Hudebníci znovu brojí proti počasí

Frontman Radiohead Thom Yorke, zpěvačka Patti Smith nebo baskytarista Red Hot Chili Peppers Flea se setkali na živé nahrávce Pathway To Paris. Jde o záznam koncertu, který se uskutečnil loni během pařížské konference o klimatických změnách.

Rožnov rozzaří slovenský folklor

Slovenskému folkloru bude o víkendu patřit Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Uskuteční se zde mezinárodní festival slovenského folkloru v České republice Jánošíkův dukát. /čtk, sul/

Tipy

E15

AMC • 23.40

MASO A KREV

Středověký příběh sleduje osudy dvou mužů; jeden je zoldněř, druhý syn šlechtice. A oba milují jednu a tutéž ženu.

Rosinského komiksové mistrovství

■ Edice Mistrovská díla evropského komiksu představuje polského výtvarníka Grzegorza Rosinského. Album *Temnými cestami* nabízí dvě jeho mimořádná díla.

Stanislav Šulc

Polský výtvarník Grzegorz Rosinski je svého druhu úkazem. Již v době tuhého komunismu se mu podařilo spolupracovat se západními scenáristy a vytvářel výrazná komiksová díla. Jako jednomu z mála umělců se mu navíc podařilo suverénně pokračovat ve své tvorbě i po pádu železné opony, což dokazuje jeho čilá spolupráce především s francouzskými komiksovými

tvůrci. Nakladatelství Crew nyní představuje dva plody této spolupráce albem *Temnými cestami*, jež vychází v edici Mistrovská díla evropského komiksu.

Album nabízí dvojici komiksů, které spolu mají společnou skutečně jen temnotu. První vznikl podle scénáře Yvese Senta a jmenuje se *Pomsta hraběte Skarbeka*. Příběh se odehrává v 19. století, kdy ve Francii vládlo umění a ženská krása. Do této Francie přijíždí záhadný hrabě Skarbek, který má dvě stovky mimořádných obrazů. Na tom by nebylo nic zvláštního, ale obrazy podle všeho namaloval autor, který je již dlouhá léta údajně po smrti. V soudní síni, kde se má případ rozmotat, není nouze na mnoho šokujících zvratů.

Sentův scénář patří v komiksovém světě k tomu košatějšímu. Flashbacky se vrací

do velké minulosti postav, navíc pracuje se záměnou identit a řešení je tak pro čtenáře opravdu překvapivé. Na druhé straně textu je tu často až příliš a mnohdy jsou Rosinského výjevy pouhou ilustrací, nikoli samostatným významovým prvkem. Přesto jsou jeho obrazy fascinující a čtenář musí ocenit péči, kterou jim autor věnoval.

Totéž platí i v případě *Westernu*. Ten napsal nestor evropského komiksu Jean Van Hamme a opět jde o temné vyprávění. Hlavní postavou je tentokrát Nate, mladý muž s temnou minulostí, jenž se snaží protlouci nehostinným Divokým západem. Naštěstí je velmi rychlým střelcem, což mu často pomůže i z té nejhorší šlamastyky.

Oproti *Skarbekovi* je *Western* o poznání přímočařejší a žánrovější. Postavy jsou často známé z mnohých westernů (zkorumpovaný šerif) a Nateova vyvolená, jež s jeho temnou minulostí souvisí, je také obvyklé klíše žánru. To však neznamená, že by *Western* byl špatným komiksem. Naopak. Mnohem častěji než u prvního komiksu Rosinski vypráví samostatným obrazem a jeho kresba je ještě vyzrálejší.

Edice Mistrovská díla evropského komiksu znovu potvrzuje své místo v nabídce českých knihkupců. Jinde podobné příběhy ani kresbu zkrátka neuvidíte. A za to edici patří dík.

Grzegorz Rosinski a další:
Temnými cestami

Nakladatelství: Crew, 2016

Překlad: Richard Podany

Hodnocení: 80 %

Repro E15

Život doslova na vlásku

■ I po čtyřech letech aktivní služby se může člen elitního komanda dostat do situace, která jej překvapí.

Visel jsem na hladké skalní stěně ztuhlý zimou.

Přes veškerou snahu jsem se nedokázal pohnout ani o kousek. Cítil jsem, jak se mi paže námahou třesou. Pot mi stékal po obličeji a i dlaně jsem měl mokré, což mému úsilí udržet se nijak nepomáhalo. V dále po své pravé ruce jsem spatřil trpytící se pruh lasvegaského Stripu. Zavřel jsem oči, potřásl hlavou a přál si, abych se po jejich opětovném otevření ocitl na nějakém lepším místě.

Neocítl. Pořád jsem balancoval na dvou chyttech a dvou stupech ve více než pětáctyřiceti metrech nad zemí. Byl jsem sice navázán na lano, ale jeho odolnost jsem neměl nejmenší chuť testovat. Znamenalo by to totiž, že bych musel nejprve spadnout, a toho jsem se bál ze všeho nejvíc.

Sloužil jsem u SEAL už čtvrtým rokem a pořád se mi nedařilo krotit svůj obrovský strach z výšek. Skalní stěna vypadala jako deska z kourového skla s nulovým prostorem pro chyt. Mezi mou myslí a tělem se rozhořela občanská válka. Mysl řvala, abych se pohnul, ale tělo vzdorovalo. Mohl jsem akorát čekat a proklínat se, že jsem ztratil plnou koncentraci.

V této rané fázi své kariéry jsem měl za sebou jednu výcvikovou misi v Pacifiku a nyní jsem se se svou četou připravoval na nasazení v Iráku, a tedy na svou první příležitost dostat se do boje. Závěrečná fáze výcvikového cyklu nás zavedla do Red Canyonu nedaleko Las Vegas. Na předešlém lezeckém výcviku jsem se naučil základům a nyní už jsme měli vést svůj výstup sami a také se sami jistit.

Nepřihlásil jsem se na kurz, protože bych byl zrovna fanouškem lezení, ale ani ne proto, že bych přemýšlel o pádech nebo strachu z výšek. Myslel jsem na volno v Las Vegas a na to, jak před odletem do Iráku trochu upustím páru.

Strip jsme vzali ztečí hned první noc po příjezdu a užili si všeho, čím se Vegas honosí. Po pár hodinách spánku – spíš by se dalo mluvit o krátkém zdrímnutí – jsme auty z půjčovny dojeli ke skalám. Když jsme začali z vaků vytahovat nejnovější a nejkvalitnější výstroj, která byla na trhu k mání, sledovali nás civilní instruktoři, které jsme si najali, se směsicí obdivu a respek-

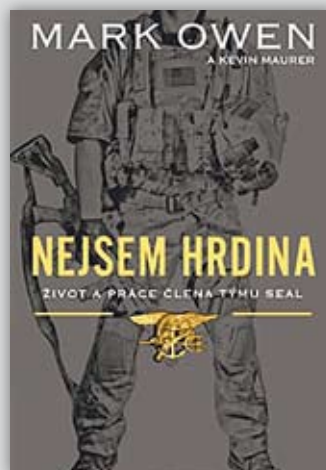
Foto profimedia.cz

tu. Měl jsem sice nejdražší výbavu a velitelství nám sehnalo nejlepší instruktory na světě, ale mé lezecké dovednosti nestačily za řeč. Tady jsem jednoznačně hrál druhou ligu, především ve srovnání s profesionálními instruktory.

Pět horolezců na nás čekalo v hloučku na parkovišti. Měli na sobě omšelé šortky, trička a sandály. Svou chudobou jsou horolezci pověstní, především ti opravdu dobří, protože lezení je celý jejich svět. Tihle kluci pro nic jiného nežijí. Podobné nastavení jsem viděl u vynavačů skydivingu. Veškerý jejich výdělek putoval okamžitě zpátky do nákupu vybavení a sportu, který tolik milovali. Instruktory nám ihned přiskočili na pomoc s vybavením, bodře si s námi podávali své tvrdé, zmozolnatělé ruce, svědčící o nespočetných hodinách strávených ve stěně, a vítali nás v kaňonu.

První dva dny se nic zvláštního nedělo. Opakovali jsme základy lezení a do žádných větších výšek či těžkých výstupů se nepouštěli. Museli jsme se ujistit, že každý z nás dobře ovládá bezpečnostní pravidla a techniku, které jsme se naučili v prvním kurzu, než se pustíme do nových a náročnějších lezeckých situací poslední den.

Co číst?

Vážení čtenáři, v průběhu prázdninových měsíců vám nabídneme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden letošní titul představí **pěti ukázkami**.

Tento týden představujeme novou knihu amerického vojáka Marka Owena **Nejsem hrdina**.

Knihu v tradiční či elektronické podobě můžete objednat na **bux.cz**.

Rozdělili jsme se do dvojic a každý tým dostal vlastního instruktora. Spárovali mě s Jeffem, jedním z novějších „Tuleňů“ v naší četě. Ani on nepatřil k milovníkům výšek. Za žádnou cenu bych před ním nedal najevo svůj strach a i Jeff se usilovně snažil udržet přede mnou svou nervozitu pod kontrolou. Jakmile dá jednou člověk před týmovými partáky najevo slabost, nikdy si ho nepřestanou dobírat.

Následovali jsme svého instruktora k jedné z výstupových cest. Celým svým vzezřením evokoval kozla. Byl nízký, podsaditý, s hrubou pleť a dlouhou koží bradkou. Neupravenou kštici měl zastrčenou pod tenkou čapkou značky North Face. Tak pevným stiskem, jakým sevrhl mou ruku, mě ještě nikdo neobdaroval. Odseděl si trest za napadení. Prý zmlátil chlapa, který si to rozdával s jeho ženou, nebo alespoň to nám tvrdil při jedné z pauz.

Padlo rozhodnutí, že polezu jako první a Jeff mě bude jistit. Vyrázil jsem nahoru a jal se každý svůj krok provázet komentářem. Nedávalo to dohromady žádný smysl, spíš šlo jen o monotónní brblání, ale uklidňovalo mě to. Zato Jeffa to určitě muselo pěkně štítat.

Foto dne

MONSTRUM JE ZPĚT.

Legendární Godzilla se ve své vlasti vrací na plátna kin. V japonském Tokiu, kde měl film 29. července premiéru, zvaly diváky do kina nejen plakáty, ale i maketa netvora v „životní“ velikosti. Novinka se v originále jmenuje Shin Godzilla a během letošního roku by se měla dostat i do celosvětové distribuce.

Vědci zjistili, že...

...častější kojení nedonošenců zvyšuje jejich inteligenci

■ Předčasně narozené děti jsou častěji krmeny umělou výživou, aby rychleji nabývaly na váze a přežily. Ustoupení od kojení ale neprospívá jejich inteligenci.

Kojení má v případě nedonošených dětí výrazný vliv na vývoj mozku a některých jeho částí. Nový poznatek bude mít zásadní dopad na jídelníček předčasně narozených dětí: bývají totiž často dokrmo-

vány především umělou výživou, aby rychleji rostly a přibývaly na váze, čímž se zvyšuje jejich šance na přežití. Materské mléko by však podle nového výzkumu mělo stále tvořit alespoň polovinu stravy novorozence.

Výzkumníci sledovali 180 dětí narozených před třicátým týdnem těhotenství až do sedmi let jejich věku. Děti, jejichž strava v prvních třiceti dnech života sestávala alespoň z poloviny z klasického materského mléka, měly v okamžik propočteného termínu porodu vyšší

Foto: profimedia

ZÁZRAČNÝ ELIXÍR. Materské mléko je důležitou složkou stravy a nemělo by se vypouštět ani v raných fázích, kdy předčasně narozené dítě bojuje o přežití.

objemy šedé hmoty v oblasti mozečku. Ten přitom hraje hlavní roli v kontrole mozkové aktivity a regulaci poznání.

Přímý dopad častějšího kojení na IQ pak potvrdily kontroly v sedmi letech věku sledovaných jedinců: více kojení nedonošenci (s alespoň nadpolovičním podílem materského mléka ve výživě), měli vyšší skóre při vyhodnocování IQ a kognitivních dovedností. Souvislost mezi kojením a jejich výsledky se přitom projevila jako přímo úměrná – za každý den kojení navíc měly tyto

děti v průměru o půl bodu lepší skóre než ty, u kterých převažovala náhradní kojenecká strava.

Magnetická rezonance pak odhalila u více kojenečných dětí nejen přetrvávající větší objem šedé hmoty v mozečku, ale také větší hipokampus. Ten je spojen s učním, tvorbou paměti a vzpomínek. Výsledky studie vědci popsali v časopisu Journal of Pediatrics. Nyní se ve svém výzkumu hodlají zaměřit na chemické vlivy látek, které jsou obsaženy v materském mléce, na organismus novorozence. /msc/